

07.06.2007

S İ R K Ü L E R : 2007 / 4 8

**Bazı İllerde Yatırım ve İstihdamın Teşviki
ile İlgili Olarak 5615 sayılı Kanun ile Yapılan Yenilikler
ve 4 Seri No.lu Tebliğ**

Daha önce çıkarılan, 21.1.1998 tarihli ve 4325 sayılı Kanun ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin bazı illerinde ve kalkınmada öncelikli yörelerde yeni yatırım sahalarının açılması, buralarda yaşayan insanlar için iş ve istihdam imkanlarının artırılması, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve diğer bölgelere olan göçün önlenmesi amaçlanmıştır. Bu Kanundan uygulamada beklenen amaçlara pek ulaşılamamıştır.

6.2.2004 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 5084 sayılı Kanun aynı amaçlarla, GSYİH miktarı diğer illere göre düşük bazı illerde yeni vergi teşviklerinin uygulanması, enerji desteği sağlanması ve yatırımlara bedelsiz arsa ve arazi tahsis edilmesini öngörmektedir.

6.10.2006 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 2006/10921 sayılı BKK eki "*Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar*" ile daha önce yürürlükte olan 2000/1822 ve 2002/4367 sayılı BKK’larına ekli Kararlar kaldırılarak yeni esaslar bu Kararla belirlenmiştir.

Kararda belirlenen Teşvik unsurları Gümrük Vergisi muafiyeti, Katma Değer Vergisi istisnası ve Faiz desteğidir.

Bunlara ilave olarak Turizm Yatırım ve Turizm İşletme Belgesi olan işletmelerin turizm yatırımları veya işletmelerinin elektrik giderlerinin bir kısmı da yardım kapsamına alınmaktadır.

Daha önceki Kararlarda yer almayan bir yenilik "faiz desteği" ile ilgili destektir. Kararın 9. maddesine göre, kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlar ile KOBİ’lerin yapacağı yatırımlar, ar-ge ve çevre konularında yapılacak yatırımların gerçekleştirilmesi için bankalardan kullanılacak kredilerde TL kredilerde 5 puan döviz kredilerinde ise 2 puan faiz desteği öngörülmektedir.

Yatırımlar söz konusu destek unsurlarından yatırım teşvik belgesine bağlanmak suretiyle yararlanabileceklerdir.

Bu konulara ilişkin olarak daha önce çıkarılan Kanun, Tebliğ ve Kararnamelerle ilgili açıklamaları 2004/50, 2005/50 ve 2006/53 no.lu Sirkülerlerimizde bulabilirsiniz.

Bundan sonra, 4.4.2007 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren 5615 sayılı Kanun ile yapılan değişlikle;

- 1.4.2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, en az 30 işçi çalıştırmaları koşuluyla, yarattıkları istihdam,
- 1.4.2005 tarihinden önce faaliyette bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, işçi sayısını en az %20 oranında artırmaları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari 30 kişiye ulaşması halinde, yarattıkları ek istihdam (yeni işe alınan işçiler ile mevcut işçilerden artırdıkları işçi sayısının iki katı kadar işçi ile ilgili olarak), ölçüsünde yararlanırlar. (Gelir vergisi stopajı teşvikinden 1.4.2005 tarihinden önce yararlanmaya başlamış olanlar eski hüküm çerçevesinde, teşviklerden yararlanmaya devam edeceklerdir).

Ayrıca enerji desteği tekrar tanımlanmış, bedelsiz yatırım yeri tahsisi konusu bedelsiz irtifak hakkı tesisi ve bedelsiz kullanıma izin verilmesi şeklinde tekrar düzenlenmiştir.

Gelir İdaresi yukarıda yer alan konuları açıklamak üzere 26.5.2007 tarihli Resmi Gazete’de; "4 Seri No.lu Yatırım ve İstihdamın Teşviki Genel Tebliğ" yayınlamıştır.

İlgili Tebliğ metni aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

Teşvik Kapsamındaki 49 İl

GSYİH tutarı, 1500 ABD Doları veya daha az olan iller 36 adet olup *Kırşehir, Osmaniye, Adıyaman, Sinop, Düzce, Kars, Giresun, Çankırı, Van, Amasya, Siirt, Iğdır, Uşak, Gümüşhane, Yozgat, Malatya, Ordu, Ardahan, Sivas, Erzurum, Hakkari, Tokat, Bartın, Bingöl, Diyarbakır, Bayburt, Bitlis, Afyonkarahisar, Şanlıurfa, Şırnak, Batman, Mardin, Muş, Erzincan, Aksaray, Ağrı*’dır. Ayrıca, sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olduğu için teşvik kapsamına giren 13 il ise; *Kilis, Tunceli, Kastamonu, Niğde, Kahramanmaraş, Çorum, Artvin, Kütahya, Trabzon, Rize, Elazığ, Karaman, Nevşehir*’dir.

4 Seri No'lu

Yatırımların ve İstihdamın Teşviki Genel Tebliği

Resmi Gazete Sayısı

26533

Resmi Gazete Tarihi

26/05/2007

5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda[1] 5615 sayılı Kanunla[2] yapılan değişiklik sonucu gelir vergisi stopajı teşvikinin uygulanmasına yönelik açıklamalar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

1. Gelir Vergisi Stopajı Teşvikinin Uygulanacağı İller

Gelir vergisi stopajı teşviki açısından kapsama, 5084 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendinde hüküm altına alınan ve 2 seri No.lu Yatırımların ve İstihdamın Teşviki Genel Tebliğinin[3] "1. Gelir Vergisi Stopajı Teşvikinin Uygulanacağı İller" başlıklı bölümünde belirtilen iller girmektedir.

Öte yandan, 5615 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (D) fıkrasıyla 5084 sayılı Kanuna eklenen geçici 2 nci madde ile Çanakkale ilinin Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri de teşvik kapsamına alınmış bulunmaktadır.

2. Uygulamadan Yararlanacak Mükellefler

5615 sayılı Kanunla değişik 5084 sayılı Kanunda yer alan gelir vergisi stopajı teşvikinden, Tebliğin (1) numaralı bölümünde belirtilen il ve ilçelerde; 1/4/2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayanlar ile 1/4/2005 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, bu il ve ilçelerdeki işyerlerinde en az on işçi çalıştırmaları koşuluyla istihdam ettikleri tüm işçiler için yararlanabileceklerdir.

Dolayısıyla kapsama giren il ve ilçelerdeki tüm gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri bu Tebliğin (3) numaralı bölümünde belirtilen sürelerle sınırlı olmak üzere asgari on işçi istihdam etmeleri şartıyla gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanabileceklerdir.

Kanun kapsamındaki il ve ilçelerde mükelleflerin birden fazla işyeri bulunması durumunda asgari on işçi çalıştırma şartı işyerlerinin her biri için ayrı ayrı aranacaktır.

Başka bir ifadeyle, çalıştırılan işçi sayısının on işçiye ulaşmış olması, bu işyerlerindeki toplam işçi sayısına göre değil her bir işyeri itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumuna (Devredilen Sosyal Sigortalar Kurumu) verilen aylık prim ve hizmet belgesinde gösterilen işçi sayısı dikkate alınarak değerlendirilecektir.

2.1. 1/4/2005 Tarihinden İtibaren Yeni İşe Başlayanların Teşvikten Yararlanması

1/4/2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayan mükellefler, en az on işçi çalıştırmaları koşuluyla Kanun kapsamına giren yerlerdeki işletmelerinde çalıştırdıkları tüm işçiler için bu teşvikten yararlanabileceklerdir.

Örnek 1:

(A) A.Ş. gıda ürünleri imalatı faaliyetinde bulunmak üzere 10/5/2007 tarihinde Gümüşhane il merkezinde açtığı işyerinde 5 işçi, Tokat il merkezindeki işyerinde ise 12 işçi çalıştırmaktadır. Kurumlar vergisi mükellefi olan (A) A.Ş., Gümüşhane il merkezindeki işyerinde asgari 10 işçi çalıştırılma şartına uyulmadığından, bu işyerinde çalıştırılan işçiler için teşvikten yararlanamayacak; Tokat il merkezindeki işyerinde ise 12 işçi çalıştırıldığından işçilerin tamamı için gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanabilecektir.

Örnek 2:

(B) Ltd. Şti. orman ürünleri ticareti faaliyetinde bulunmak üzere 14/4/2007 tarihinde Kastamonu il merkezinde açtığı işyerinde 14 işçi; 20/4/2007 tarihinde Kastamonu'nun İnebolu ilçesinde açtığı işyerinde ise 6 işçi çalıştırmaktadır. Kurumlar vergisi mükellefi olan (B) Ltd. Şti., İnebolu ilçesindeki işyerinde asgari 10 işçi çalıştırılma şartına uyulmadığından bu iş yerinde çalıştırılan işçiler için teşvikten

yararlanamayacak; Kastamonu merkezdeki işyerinde ise 14 işçi çalıştırıldığından işçilerin tamamı için gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanabilecektir.

2.2. 1/4/2005 Tarihinden Önce İşe Başlamış Olanların Teşvikten Yararlanması

Kanun kapsamına giren il ve ilçelerde 1/4/2005 tarihinden önce işe başlayanlar, en az on işçi çalıştırmaları koşuluyla iş yerlerinde fiilen istihdam ettikleri tüm işçiler için teşvikten yararlanabileceklerdir.

Örnek 1:

21/10/1996 tarihinde işe başlamış olan kurumlar vergisi mükellefi (C) Ltd. Şti.nin Kanun kapsamında bulunan Diyarbakır il merkezindeki işyeri için ilgili idareye Mayıs/2007 dönemine ilişkin olarak verilen aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı 15 kişidir. Bu durumda Şirket bu işyerinde fiilen çalıştırdığı işçilerin tamamı için Mayıs/2007 döneminden itibaren teşvikten yararlanacaktır.

Örnek 2:

(D) Adi Ortaklığı, fındık işleme faaliyetinde bulunmak üzere 1/4/2005 tarihinden önce Ordu il merkezinde faaliyete başlamış olup, işyerinde 6 işçi çalıştırmaktadır. Daha sonra adi ortaklık, 1/5/2007 tarihinde 5 işçi daha alarak aynı işyerinde çalıştırdığı işçi sayısını 11'e çıkarmış ve bu durumu Mayıs/2007 dönemine ilişkin olarak ilgili idareye vermiş olduğu aylık prim ve hizmet belgesinde tevsik etmiştir. Adi ortaklık, asgari 10 işçi çalıştırma şartını yerine getirdiği dönemden itibaren 11 işçi için teşvikten yararlanabilecektir.

3. Uygulamanın Başlama ve Sona Erme Tarihleri

5084 sayılı Kanunda yer alan gelir vergisi stopajı teşvikinde, 5615 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler 1/5/2007 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Yeni düzenlemeye göre, vergi teşviki uygulaması ilk olarak 2007 yılının Mayıs ayı ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisi için geçerli olacak ve 31/12/2008 tarihine kadar uygulanacaktır.

Ancak 5568 sayılı Kanununun 5 inci maddesi ile değişik 5084 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin (h) bendine göre, bu Kanun kapsamına giren illerdeki yeni yatırımlar nedeniyle uygulanacak vergi teşviki 5084 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan süreye bakılmaksızın,

- 31/12/2007 tarihine kadar tamamlanan yatırımlar için beş yıl,
- 31/12/2008 tarihine kadar tamamlanan yatırımlar için dört yıl,
- 31/12/2009 tarihine kadar tamamlanan yatırımlar için üç yıl

süreyle uygulanacaktır.

Örneğin, 31/12/2008 tarihine kadar tamamlanan bir yatırım için 4 yıl süreyle teşvik uygulanacak olup, bu yatırım nedeniyle teşvikten yararlanılacak son tarih 2012 yılının Aralık ayı olacaktır.

Öte yandan, teşvik uygulaması Çanakkale ilinin Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri için 5615 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinin (D) fıkrası ile 5084 sayılı Kanuna eklenen geçici 2 nci madde gereği 5615 sayılı Kanunun yayımı tarihinden itibaren, maddede yer alan şartları taşımaları kaydıyla, 5 yıl süreyle geçerli olacaktır.

Örnek 1:

Bay (F), 1/5/2007 tarihinde Çanakkale ilinin Bozcaada ilçesinde açtığı işyerinde, 12 işçi çalıştırmak suretiyle otel işletmeciliği faaliyetinde bulunmaktadır. Gelir vergisi mükellefi olan Bay (F) çalıştırdığı işçiler nedeniyle Mayıs/2007 döneminden itibaren teşvikten yararlanmaya başlayacaktır.

Örnek 2:

(G) A.Ş.'nin, 20/2/1992 tarihinde Çanakkale ilinin Gökçeada ilçesinde faaliyete geçen işyerinde istihdam ettiği işçi sayısı Mayıs/2007 dönemi itibarıyla onikidir. Bu durumda şirket, Kanunun aradığı şartları taşımak kaydıyla Mayıs/2007 döneminden itibaren çalıştırdığı işçiler nedeniyle teşvikten yararlanmaya başlayacaktır.

4. Sağlanan Teşvik Tutarının Belirlenmesi

Teşvik uygulamasıyla, teşvik kapsamında değerlendirilecek işçiler dolayısıyla hesaplanacak gelir vergisinin tamamının veya bir kısmının, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden gelir vergisinden terkin edilmesi suretiyle istihdam üzerindeki yükün (istihdamın işverene maliyetinin) azaltılması amaçlanmıştır.

Terkin edilecek tutar, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu işyerleri için hesaplanan tutarın tamamı, diğer yerlerdeki işyerleri için ise hesaplanan gelir vergisi tutarının %80'i olacaktır.

Buna göre terkin edilecek tutar, kapsama giren işçi sayısı ile asgari ücret üzerinden ödenmesi gereken verginin çarpımı sonucu bulunacak tutarın organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki işyerlerinde tamamını, diğer yerlerdeki işyerlerinde ise % 80'ini aşamayacaktır. Bu işlem çalıştırılan işçi bazında değil uygulamadan yararlanabilen işçi sayısı dikkate alınarak toplu olarak yapılacaktır.

Örnek 1:

Kapsama dahil Çorum ilinin merkez ilçesindeki organize sanayi bölgesinde bulunan işyerinde öteden beri faaliyet gösteren ve 28/2/2007 tarihinde 9 işçi istihdam eden gelir vergisi mükellefi Bay (H), 1/5/2007 tarihinde istihdam ettiği işçi sayısını 12'ye çıkarmıştır.

Mükellef (H), asgari 10 işçi çalıştırma şartını sağlamış olduğundan mevcut işçilerinin tamamı için teşvikten yararlanmaya hak kazanmıştır. 12 işçinin Mayıs/2007 dönemi ücretleri üzerinden (ortalama bir işçinin brüt 1.000 YTL ücret aldığı varsayımıyla) kesilmesi gereken gelir vergisi tutarı 1.530 YTL dir.

Bu durumda, teşvik kapsamında olan 12 işçi dolayısıyla muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden mahsup edilmek suretiyle terkin edilecek tutar, kapsamdaki işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan vergi tutarı ile kapsamdaki işçi sayısının asgari ücret üzerinden hesaplanan vergi ile çarpılması sonucu bulunan tutardan düşük olanı olacaktır. Asgari ücret üzerinden hesaplanan vergi ile işçi sayısının çarpımı sonucu bulunan tutar ($71,72 \times 12 =$) 860,64 YTL, hesaplanan vergiden (1.530 YTL) daha düşük olduğu için terkin edilecek tutar 860,64 YTL olacaktır.

Örnek 2:

Kapsama dahil Sivas ilinde ancak, organize sanayi ve endüstri bölgesi dışındaki işyerinde faaliyette bulunan ve Mayıs/2007 dönemi itibariyle 16 işçi istihdam eden kurumlar vergisi mükellefi (I) Ltd. Şti., işçilerin tamamı için teşvikten yararlanacaktır. 16 işçinin Mayıs/2007 dönemi ücretleri üzerinden (ortalama bir işçinin brüt 1.000 YTL ücret aldığı varsayımıyla) kesilmesi gereken gelir vergisi tutarının %80'i ($2040 \times 0,80 =$) 1.632 YTL dir.

Bu durumda, teşvik kapsamında olan 16 işçi dolayısıyla muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden mahsup edilmek suretiyle terkin edilecek tutar, kapsamdaki işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan vergi tutarının %80'i ile kapsamdaki işçi sayısının asgari ücret üzerinden hesaplanan verginin %80'i ile çarpılması sonucu bulunan tutardan düşük olanı esas alınacaktır. Asgari ücret üzerinden hesaplanan verginin %80'i ($71,72 \times 0,80 =$) 57,38 YTL ile işçi sayısının çarpımı sonucu bulunan tutar ($57,38 \times 16 =$) 918,02 YTL, hesaplanan verginin %80'inden (1.632 YTL) daha düşük olduğu için terkin edilecek tutar 918,02 YTL olacaktır.

Teşvikten yararlanmaya başlanmasından sonra işçi çıkarılması nedeniyle işçi sayısında azalma olması halinde, terkin edilecek vergi tutarının tespitinde, kalan işçi sayısı dikkate alınacaktır. İşçi sayısındaki azalma sonucu işyerindeki işçi sayısının on işçinin altına düşmesi halinde, o işyerinde işçi sayısı yeniden on işçiye ulaşmadıkça teşvik uygulanmayacaktır. İşçi sayısı on kişiyi tekrar aşan mükellefler, teşvikten kalan süre için yararlanacaklardır.

Teşvik kapsamında baz alınacak işçi sayısının tespitinde, aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı işçi sayısı dikkate alınacaktır.

Kıst dönem çalışan işçiler nedeniyle yararlanılacak teşvik tutarının belirlenmesinde ise ilgili ayda çalışılan süreye isabet eden ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisi terkinine konu olacaktır. Ancak, bu suretle faydalanılacak tutar, asgari ücret üzerinden kıst döneme ilişkin olarak ödenmesi gereken verginin tutarını geçemeyecektir.

5. Diğer Hususlar

5.1. Teşvikin Uygulanması

5084 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde düzenlenmiş olan gelir vergisi stopajı teşvikinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmiştir. Bu yetki çerçevesinde teşvikin uygulanmasına ilişkin gerekli açıklamalar 2 seri No.lu Yatırımların ve İstihdamın Teşviki Genel Tebliğinin "5. Teşvikin Uygulanması" başlıklı bölümünde yapılmış bulunmaktadır.

Ancak, mükelleflerin gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanabilmek için verecekleri bildirim bu Tebliğ ekinde yeniden düzenlenmiştir. Dolayısıyla, bu Tebliğde yapılan açıklamalar çerçevesinde vergi teşvikinden yararlanacak mükellefler Tebliğ ekindeki bildirimini kullanacaklardır. (Ek:1)

5.2. Önceki Tebliğlerde Yapılan Açıklamaların Geçerliliği

1[4], 2 ve 3[5] seri No.lu Yatırımların ve İstihdamın Teşviki Genel Tebliğlerinin bu Tebliğe aykırı olmayan hükümleri yürürlüktedir.

Tebliğ olunur.

[1] 6/2/2004 tarihli ve 25365 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

[2] 4/4/2007 tarihli ve 26483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

[3] 4/6/2005 tarihli ve 25835 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

[4] 17/4/2004 tarihli ve 25436 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

[5] 20/4/2006 tarihli ve 26145 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Gelir Vergisi Stopajı Teşvikine İlişkin Bildirim

Mükellefe İlişkin Bilgiler

Mükellefin	
Vergi Kimlik Numarası	
T.C. Kimlik Numarası	
Vergi Dairesi	
Soyadı (Unvanı)	
Adı	

Bildirim Ait Olduğu Dönem	
Bildirim Verildiği Vergi Dairesi	

Tarih

İmza

...../...../200..

Bildirim Kapsamında Bulunan İşyerlerine İlişkin Bilgiler

Bulunduğu İl	İlçe	İlgili Vergi Dairesi	Çalıştırılan Toplam İşçi Sayısı	SSK İşyeri Sicil Numarası	İşyerinin Adresi

Terkin Edilecek Tutar İlişkin Bilgiler

	İşçi Sayısı (1)	Tahakkuk Eden Vergi (2)	Terkin Oranı (3)	Hesaplanan Tutar (4=[2x3])	Terkin Edilebilecek Azami Tutar * (5)	Terkin Konu Olacak Tutar ** (6)
Organize Sanayi veya Endüstri Bölgesi			%100			
Diğer			%80			
					TOPLAM	

* İşçi sayısı ile asgari ücret üzerinden hesaplanan verginin çarpımı sonucu bulunacak tutarın organize sanayi ve endüstri bölgelerinde tamamı, diğer yerlerde %80'i bu satıra yazılacaktır.

** (4) ile (5) inci satırlarda yer alan tutarların düşük olanı bu satırlarda gösterilecektir.

